ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି

ବନାମ

ସାମସୁଜ୍ ଜୋହା ଇତ୍ୟାଦି

ମାର୍ଚ୍ଚ 22,1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ:

ଅନୁକମ୍ପା ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତି - ବିହାର ସରକାରଙ୍କ ସମବାୟ ବିଭାଗ - ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀର ଖାଲି ସ୍ଥାନ - ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ବିଶେଷରେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ସମସ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ସଂରକ୍ଷଣ କରୁଛନ୍ତି - ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା କିଛି ପ୍ରାର୍ଥୀ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି - ପଦୋନ୍ନତି କିମ୍ବା ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି – ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ - ଅନୁକମ୍ପା ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ - ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ନୀତିକୁ ଅନୁଚିତ କିମ୍ବା ବେଆଇନ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7086-87 of 1996 ଇତ୍ୟାଦି ।

M.J.C. ସଂଖ୍ୟା 727/95 ଏବଂ C.W.J.C. ସଂଖ୍ୟା 8550 /1993 ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 7.12.95 ଏବଂ 26.10.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ପକ୍ଷଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ, ଅନିଲ କୁମାର ଝା, ଏମ୍.ଏମ୍. କାଶ୍ୟପ, ବି. ବି. ସିଂହ, ଏସ୍. ବି. ଉପାଧ୍ୟାୟ ଏବଂ ଗୋପାଳ ସିଂହ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

SLP (C) Nos. 2383–2384/1996 ରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁକମ୍ପା ଭିତ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଯୋଗୁଁ ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲା ସମୂହ ହେଉଛି SLP (C) Nos. 2383–84/96 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ । ଏହି ମାମଲାରେ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିର୍ଭରଶୀଳ ପୁଅ କିମ୍ବା ଝିଅଙ୍କୁ ସହାନୁଭୂତିମୂଳକ ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇଥିଲେ । ଏଭଳି ନିଯୁକ୍ତି ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଏକ ଲମ୍ବା ତାଲିକା ସମବାୟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଗ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଦିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି କିଛି ପଦବୀ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କଲା । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହକାରୀ ବିଭାଗର ସଚିବ, ଅତିରିକ୍ତ ସଚିବ ଓ ସହକାରୀ ବିଭାଗର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଗୋଟିଏ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । କମିଟି ପ୍ରଥମେ ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା ଏବଂ ପରେ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ସୁପାରିଶ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର 40 ରୁ ଅଧିକ ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବାରୁ କମିଟି ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ 12ଟି ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଲିଖିତ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା CWJC ସଂଖ୍ୟା 739/1991 ଯାହାର ଶୀର୍ଷକ ଥିଲା *ଘିଦାରିଆ ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 26 ଅଗଷ୍ଟ 1991 ର ଏକ ଆଦେଶରେ ଜବାବଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପଦୋନ୍ନତି କିମ୍ବା ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରନ୍ତୁ । ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରି, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଯଥେଷ୍ଟ ବିଳମ୍ବ ପରେ, ସମୀକ୍ଷା

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ଏପ୍ରିଲ୍ 30,1992 ସୁଦ୍ଧା ନିଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ସେହି ଆଦେଶଟି ଅନ୍ତିମ ହୋଇଯାଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ଦାଖଲ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । କିଛି ମାମଲାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା କିମ୍ବା ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଠିକ୍ କରିଛନ୍ତି କି ? ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ଅନୁକମ୍ପା ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଅଧିକାର ନିହିତ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ବିଶେଷରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସଚିବ, ଅତିରିକ୍ତ ସଚିବ ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ କମିଟି ବୈଠକ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉପଲବ୍ଧ ସମସ୍ତ ପଦବୀ ଅନୁକମ୍ପା ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ତାଲିକାରେ ଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ତାହାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ମାଧ୍ୟମରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉପଲବ୍ଧ 12ଟି ପଦବୀ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ନୀତିକୁ ଅନ୍ୟାୟ କିମ୍ବା ବେଆଇନ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ, କିଛି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅଦାଲତକୁ ଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଅନୁପାଳନରେ, ଅବମାନନା ଆବେଦନର ଶିକାର ହୋଇ, ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କାରଣ ସେତେବେଳକୁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀକୁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ଉନ୍ନୀତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲଭାବେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ସେହି ଆଦେଶ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପାଳନ କରାଯାଏ, ତେବେ ସମସ୍ତ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀକୁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ପରିଣତ କରାଯିବ, ଯାହା ସେବାର ଶୃଙ୍ଖଳା ବିରୋଧୀ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ଆରୋପ ବିନା । ଏହା

କହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ ଉପଲବ୍ଧ ଖାଲି ପଦବୀ ଅନୁସାରେ ବରିଷ୍ଠତା କ୍ରମରେ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରାଯାଇ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯିବ ।

SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 18334/1995

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଆର୍. ପି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।